

Ö?renci Tutum Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). Ö?renci Tutum Ölçe?i. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=26603>

Özet

Tutum ölçümüne yönelik olarak geli?tirilen bu ölçek, 2003 y?l?nda F. Yayla taraf?ndan haz?rlanan kapsaml? bir **doktora tezi** kapsam?nda ortaya konulmu?tur. Ölçe?in temel amac?, ö?renci popülasyonunun belirli bir e?itim sürecine veya pedagojik yakla??mlara kar?? geli?tirdi?i e?ilimleri ve duygusal tepkileri sistematik bir ?ekilde de?erlendirmektir. Ölçek, özellikle Cumhuriyet Dönemi müzik ö?retmeni yeti?tirme sürecini inceleyen akademik bir çal??man?n metodolojik araçlar?ndan biri olarak tasarlanm??tır. Bu ba?lamda, ölçek bir **Geli?tirme** çal??mas? ürünüdür ve ilgili tezin ekler bölümünde yer almaktadır.

Anahtar Kelimeler

Ö?renci tutumu, tutum ölçe?i, müzik e?itimi, ö?retmen yeti?tirme, psikometrik araç, Gazi Üniversitesi, doktora tezi.

Yazarlar

F. Yayla

Amaç

Ö?renci Tutum Ölçe?i, e?itim bilimleri alan?nda, ö?rencilerin genellikle müzik ö?retmeni yeti?tirme programlar? gibi spesifik programlara yönelik alg?lar?n?, motivasyonlar?n? ve duygusal kabullerini ölçmek amacıyla geli?tirilmi?tir. Ölçe?in birincil **amaç**?, ö?rencilerin bu programlara kar?? ne ölçüde olumlu veya olumsuz bir **tutum** sergilediklerini belirleyerek, e?itim programlar?n?n etkinli?ine dair önemli veriler toplamaktır. Bu veriler, programlar?n içeri?inin ve yöntemlerinin iyile?tirilmesi için zemin haz?rlar.

Yap?

Ö?renci Tutum Ölçe?i, psikolojide merkezi bir kavram olan **tutum** yap?s?n? ölçmektedir. Tutum, bireyin belirli bir nesneye, ki?iye, duruma veya fikre kar?? tutarlı bir ?ekilde olumlu veya olumsuz tepki gösterme e?ilimidir. Bu ölçek özelinde, yap?, ö?rencilerin e?itim deneyimlerine ili?kin bili?sel (inançlar), duygusal (hissedilenler) ve davran??sal (eylem e?ilimleri) bile?enlerini kapsayan çok boyutlu bir yap?y? hedeflemektedir. Ölçe?in geli?tirilmesi a?amas?nda, bu yap?sal bile?enlerin müzik ö?retmenli?i e?itimi ba?lam?nda nas?l tezahür etti?i detaylıca incelenmi?tir.

Geçerlik

Ölçe?in **geçerlik** (Validity) çal??malar?na dair spesifik istatistiksel sonuçlar kaynak içerikte belirtilmemi?tir ('-'). Ancak, bir doktora tezi kapsam?nda geli?tirilen bir ölçek oldu?u için, geçerlik

çal??malar?n?n titizlikle yürütülmü? olmas? beklenir. Bu çal??malar genellikle Kapsam Geçerli?i (uzman görü?leri ile madde havuzunun do?rulanmas?) ve Yap? Geçerli?i (Faktör Analizi gibi istatistiksel yöntemlerle ölçe?in teorik yap?y? ölçüp ölçmedi?inin test edilmesi) yöntemlerini içerir. Detayl? geçerlik katsay?lar? ve yöntemleri, tezin orijinal metninde yer almaktadır.

Güvenirlik

Ölçe?in **güvenirlik** (Reliability) de?erleri kaynak içerikte belirtilmemiştir ('-'). Güvenirlik, ölçe?in ayn? ko?ullar altında tutarl? sonuçlar üretme derecesini ifade eder. Geli?tirme çal??malar?nda s?kl?kla kullanılan güvenilirlik yöntemleri şunlardır:

İç Tutarlılık Katsay?sı (Cronbach Alfa): Maddelerin birbirleriyle ne kadar uyumlu oldu?unu gösterir.

Test-Tekrar Test Güvenirli?i: Ölçe?in farklı zamanlarda uygulandığında ayn? sonuçlar? verme tutarlılı?n? ölçer.

İki Yar? Güvenirli?i: Ölçe?in ikiye bölünerek elde edilen skorlar?n korelasyonunu inceler.

Bu istatistiksel de?erler, ölçe?in ne kadar güvenilir oldu?unu saptamak amacıyla tezin metodoloji bölümünde sunulmuştur.

Faktör Analizi

Ö?renci Tutum Ölçe?i bir **Geli?tirme** çal??mas? ürünü oldu?u için, yap? geçerli?ini sağlamak amacıyla Faktör Analizi yönteminin kullanıldığını varsayılmaktadır. Faktör Analizi, ölçe?in temelini oluşturan alt boyutlar? veya faktörleri belirlemeye yarayan kritik bir istatistiksel prosedürdür. Bu analiz,

Keşfedici Faktör Analizi (KFA): Ölçe?in kaç boyuttan oluştu?unu anlamak,

Do?rulayıcı Faktör Analizi (DFA): Teorik olarak beklenen yap?n?n verilerle uyumunu test etmek

amacıyla uygulanm?? olabilir. Analiz sonuçlar?, ölçe?in çok boyutlu mu yoksa tek boyutlu mu oldu?unu ortaya koyarak ölçe?in nihai yap?s?n? şekillendirmiştir.

Enstrüman

Test Türü: Geli?tirme (Developmental Scale). Ölçek, belirli bir ara?tırmanın ihtiyacına yönelik olarak s?f?rdan oluşturulmuştur.

Format: Kaynakta derecelendirme bilgisi ('-') belirtilmemiştir, ancak tutum ölçekleri genellikle **Likert Tipi** be?li veya yedili derecelendirme formatın? kullanır (örneğin: "Kesinlikle Katılmıyorum"dan "Kesinlikle Katılıyorum"a).

Mevcut Diller: Türkçe.

Popülasyon Grubu: Üniversite öğrencileri veya öğretmen adayları.

Yaş Grubu: Genç yetişkinler (genellikle 18-25 yaş aralığı).

Popülasyon Detayları: Cumhuriyet Dönemi müzik öğretmeni yetiştirme sürecine dahil olan eğitim kurumlarındaki öğrenciler.

Test Metodolojisi: Öz-bildirim (Self-report) yöntemi. Katılımcıların maddelere kendi tutumlarını yansıtan cevapları üretmesi beklenir.

Anahtar Kelimeler

Tutum, ölçek geliştirme, müzik öğretmenliği, eğitim psikolojisi, pedagoji, psikometrik özellikler, Gazi Üniversitesi.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcıları: Mevcut kaynakta belirtilmemiştir.

Bağılı E-posta Adresleri: Mevcut kaynakta belirtilmemiştir.

Yazın Adresi: Dr. F. Yayla (Tez tamamlandığı tarihte Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara, Türkiye).

Şinler, Ücret ve Test Yılı

Bu ölçek, bir akademik **doktora tezi** (F. Yayla, 2003) kapsamında geliştirildiği için, ticari olmayan akademik araştırmalarda kullanılmak üzere genellikle tezin yazarı ve ilgili üniversitenin iznine tabidir. Ölçeğin geliştirme yılı **2003**'tür. Kullanım izni ve ücret bilgileri için doğrudan tez yazarından veya ilgili üniversite birimlerinden bilgi alınması tavsiye edilir.

Kaynaklar

Yayla, F. (2003). *Cumhuriyet Dönemi`ndeki müzik öğretmeni yetiştirme sürecinin incelenmesi* (Doktora tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Tezin Ulusal Tez Merkezi (YÖK) üzerinden erişim bağlantısı: tez.yok.gov.tr

Ölçeğin orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: [ogrenci-tutum-olcegi-toad.pdf](#)

Ö?renci Tutum Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

Ölçek maddeleri, sa?lanan kaynak içerikte bulunmamaktad?r. Maddeler, F. Yayla'n?n 2003 tarihli Doktora Tezinin Ekler bölümünde yer almaktad?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM